

Victor Larsen: Det ærede Medlem Hr. Aage Fogh brugte i Gaar den Vending over for det ærede Medlem Hr. Hans Pinstrup og mig, at det var saa karakteristisk for os to, at vor Interesse i Forbindelse med Ejendomsretten indskrænkede sig til, at det skulde være de færrest mulige her i Landet, der skulde have Ejendomsret. Jeg vil gerne her over for sige, at det er saa karakteristisk for det ærede Medlem Hr. Aage Fogh at argumentere paa denne Maade, det er i Virkeligheden en typisk Foghsk Argumentation. Senere maatte jeg høre paa, at det ærede Medlem tillagde mig en saadan Udtalelse som, at naar en Godsejer ikke maatte have Lov til at have to Godser, skulde der altsaa ikke mere være nogen Opmuntring eller Tilskyndelse indenfor Landbruget. Jeg maa igen sige, at det jo ogsaa er typisk. Det, jeg sagde i mit Foredrag, angik for det første alle inden for Landbruget, der var ikke specielt Tale om Godsejernes eller Herremændenes Ejendomsret, eller om at jeg græd over, at de ikke kunde købe flere Godser. Nej, jeg anvendte simpelt hen Eksemplet med en Husmand. Det er saaledes, sagde jeg, at en Husmand efter det foreliggende Lovforslag ikke har Ret til at købe et Husmandsbrug til og drive dem begge — jeg talte ikke engang om Samdrift, men om at drive dem hver for sig. Det maa en flittig og driftig Mand ikke drive det til.

Det var det, jeg sagde, og derfor vil jeg een Gang for alle anholde en Argumentation, som vil gøre mig til kun at være Talsmand for Herremænd og ligestillede — jeg mener for øvrigt ogsaa, at disse Kategorier af danske Samfundsborgere har nogen Ret, har Ret som andre, heller ikke mere. Men det er en daarlig Maade at argumentere paa, at det, saa snart man viser sig her paa Talerstolen, skal paaduttes en, at man er saa ensporet, at man kun kan se ganske enkeltes Interesser og kun ønsker at varetage dem. Det vil jeg paa det bestemteste paa-tale, jeg ønsker ikke mere at høre paa noget saadant.

Det bemærkelsesværdige ved det ærede Medlem Hr. Aage Foghs Tale var i øvrigt, at han i sit Had til det store og middelstore Landbrug gik saa vidt, at han simpelthen vilde have Forbud imod, at nogen kunde eje mere end een Landbrugsejendom. Det er virkelig at gaa et langt, langt Skridt videre end den højtærede Landbrugsminister. Saa ved vi, hvor vi har det ærede Medlem Hr. Aage Fogh, og saa vil jeg tillade mig en Gang til at sige, at hvis det danske Landbrug skulde blive saa ulykkeligt stillet med Hensyn til snærende Lovgivning, som det

ærede Medlem Hr. Aage Fogh ønsker det, at ingen maa eje mere end eet Landbrug, saa har man drevet det vidt med Hensyn til at snære dette Erhverv, og saa maa jeg fastholde, at saa vil virkelig mange unges Interesse i at drive Landbrugsvirksomhed forsvinde.

Jeg vil gerne sige til det ærede Medlem Hr. Larsen (Bjerre), at jeg er slet ikke interesseret i at holde nogen Familie ude fra Erhvervet — aldeles ikke, og det mener jeg slet ikke, der er Tale om, selv om man har Lov til at købe en Ejendom og drive den f. Eks. ved Bestyrer eller Forvalter eller Inspektør — man kan kalde Manden, hvad man vil. Det, der for Landbruget er saa ubehageligt eller daarligt i det Lovforslag, vi her taler om, er, at man vil snære, binde Landbruget paa en saadan Maade, at der ikke er Tale om at udelukke Familier, men der er Tale om ganske bestemte Driftsformer, hvorved man oven i Købet gaar saa vidt, at man hellere ser, at vi vender tilbage til de gamle Former for Bystyre, end at der gives Tilladelse til at drive to Ejendomme.

Jeg vil gerne sige til den højtærede Landbrugsminister, at jeg anerkender i høj Grad den forhandlingsvenlige Tone, den højtærede Minister anlagde — jeg optræder stadigvæk ikke som Repræsentant for det større Hartkorn, heller ikke naar jeg udtaler en saadan Anerkendelse.

Den højtærede Minister sagde, at han var villig til Forhandling om Ændringer, naar disse ikke ødelagde det, der er Lovgivningens Formaal, nemlig Bevarelse af de selvstændige Landbrug. Saa tror jeg ogsaa, man kan komme paa Talefod, for jeg har ingen som helst Interesse i — og har aldrig anset det for noget attraaværdigt —, at der nedlægges Landbrug. Vi er allesammen enige om, at der kan være et Landbrug, som er saa uheldigt beliggende eller af en saadan Art, at det maaske kan lægges sammen med et andet, men jeg er fuldstændig enig i den Betragtning, at det maa være Undtagelsen. Jeg er enig i den Betragtning, at det er inkonsekvent at ofre mange Hundrede Millioner Kroner paa at skabe nye Ejendomme og samtidig nedlægge Ejendomme i større Udstrækning; det maa ligefrem forekomme bedrøveligt, ja, væmmeligt — saa stærkt vil jeg gerne sige det. Men selv om man er af den Opfattelse, indser jeg slet ikke Nødvendigheden af at foreslaa saadanne Indgreb i Dispositionsret og Ejendomsret, som man har gjort her i § 12. Det er det, jeg har ivret imod, samtidig med at jeg for mit Vedkommende afgjort ogsaa har tilsagt For-